

Norconsult AS v/ Sigri Rosø
sigri.roso.pladsen@norconsult.com

Kopi til: Lillestrøm kommune

Deres ref.: PLAN-23/00275

2. juni 2023

Dette brevet sendes på vegne av BirdLife Oslo og Akershus, DNT Oslo og Omegn, Naturvernforbundet Oslo og Akershus, Norges Jeger- og Fiskerforbund Akershus og Romerike Sopp- og Nyttevekstforening.

Uttalelse til Varsel om oppstart: Ny overføringsledning mellom Krogstad og Heia

Sammendrag

- Som arealmyndighet har kommunene et stort ansvar for å nå målene Norge har forpliktet seg til gjennom naturavtalen.
- Etter å ha medvirket til planen om infrastrukturkorridor tidligere er vi veldig fornøyd med beslutningen om å utarbeide en reguleringsplan som vurderer to alternativer i stedet for dispensasjon for én trasé.
- Det er bra at natur og friluftsliv skal utredes. Vi har følgende tilleggsinnspill til det som er skissert som utredningsbehov:
 - «Kartlegging og verdsetting av friluftsområder» er ikke utført i gamle Fet kommune, og det må derfor kartlegges grundigere her.
 - Det må tas hensyn til bruk av området under og etter arbeidet.
 - Myr må være et eget tema i konsekvensutredningen.
 - Vannmiljø må være et eget tema i konsekvensutredningen.
 - Restaurering må være et eget tema i konsekvensutredningen.
 - Alle registreringer utført etter 2021 må bli inkludert i naturmangfoldkartleggingen, også for traséalternativ 1.

- **Utredningen må inkludere kostnaden av tapt natur.**
- **Det bør inkluderes mer detaljer i kartet over planområdet i reguleringsplanen**
- **Alternativ 2 langs fv170 Kompeveien er den beste traseen da dette alternativet vil spare mest natur og gir minst påvirkning for friluftslivet.**

Forum for natur og friluftsliv (FNF) Oslo og Akershus har fulgt saken om biogassanlegget på Krogstad og behovet for ny overføringsledning, se brev datert 26.08.21¹ og uttalelse datert 01.04.22². Vi er glade for at det nå skal gjøres en helhetlig vurdering med en reguleringsplan inkl. konsekvensutredning. Beslutningen om arealet for tiltaket vil da baseres på et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag.

Klima- og naturkrisen krever radikal kursendring i arealforvaltningen – også i Lillestrøm kommune

To store kriser preger verden i dag – klimakrisen og naturkrisen^{3 4}. Den største trusselen er arealendringer. Klimakrisen og naturkrisen henger sammen og forsterker hverandre. Men tar vi grep som både bremser klimaendringene og øker naturens evne til å fungere, vil tiltakene støtte hverandre.

Norge har sluttet seg til Montreal-naturavtalen med ambisiøse mål. Innen 2030 skal bl.a. minst 30 % av land- og sjøarealer vernes for å sikre artene som lever der, og vernet skal være representativt. Samtidig skal minst 30 % av all delvis ødelagt natur restaureres innen samme periode.

Det er nasjonene som utformer miljøpolitikken, men det er kommunene som forvalter arealene, og dermed avgjør om vi skal lykkes med å nå målene i naturavtalen. Derfor er avgjørelsene rundt arealforvaltningen i kommunene svært viktig for om vi skal klare å ta vår del av ansvaret for de globale utfordringene vi står overfor.

FNF Oslo og Akershus støtter Nedre Romerike Avløpsselskap (NRA) sine klimatiltak med ambisjon om å bli en klimanøytral virksomhet, men det er viktig at dette ikke går på bekostning av naturen.

Det er viktig at alle arealinngrep som påvirker natur- og friluftslivsinteressene er beslutninger baseres på et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag og i åpne prosesser, slik det også står skrevet i den vedtatte arealstrategien til Lillestrøm kommune. **FNF Oslo og Akershus er svært fornøyd med beslutningen om å utarbeide en reguleringsplan som vurderer to alternativer i stedet for å gi dispensasjon for det ene forslaget om trasé.**

¹ [Brev angående infrastrukturkorridor fra Krogstad Miljøpark](#) fra FNF, 23.08 2021

² [Uttalelse til reguleringsendring av Krogstad miljøpark](#) fra FNF, 01.04.2022

³ [FNs klimapanel \(IPCC\) sin spesialrapport om klimaendringer og landarealer](#) av 8. august 2018

⁴ [Naturpanelets \(IPBES\) rapport](#) av 6. mai 2019

Hva som må utredes i planprosessen

FNF Oslo og Akershus er glade for at det i planinitiativet er foreslått utredninger for temaer som er viktig for natur- og friluftslivsorganisasjonene. Det er veldig bra at det skal utarbeides konsekvensutredning for naturmangfold og friluftsliv for begge traseer. Vi synes utredningsbehovene som er listet i planinitiativet er gode. Vi har allikevel følgende kommentarer.

Friluftslivsverdier

- «Kartlegging og verdsetting av friluftsområder» er ikke utført i gamle Fet kommune. Det blir derfor ekstra viktig med en grundig kartlegging av bruken av planområdet som er i gamle Fet kommune.
- Det må tas hensyn til at traseen og anleggsarbeidet ikke er til hinder for allmenn ferdsel og bruken som friluftsområde. Det må vurderes avbøtende tiltak for bruken av området under og etter arbeidet, inkl. ferdselsforbindelser.

Naturverdier

- Det finnes bl.a. rikmyr/kalkrike myrområder og sumpskog innenfor de skisserte traseene. **Myr må være et eget tema** i konsekvensutredningen. Videre må det utredes hvordan tiltaket vil påvirke viktige karbonlagre inkl. beregning av netto klimagasseffekt av omdisponering av f.eks. myr og skog.
- **Vannmiljø må være et eget tema** i konsekvensutredningen. Det må også beskrives hvor mye kantvegetasjon som må fjernes. Eventuelle tiltak nærmere enn 100 m fra vassdrag må være godt utredet og begrunnet.
- **Restaurering må være et eget tema** i konsekvensutredningen. I henhold til tiltakshierarkiet, er hovedprinsippet å først unngå, deretter begrense, restaurere eller kompensere vesentlige negative virkninger for miljø og samfunn, i den nevnte rekkefølgen. Det må belyses hvor i hierarkiet begge alternativene havner.

Nye kartlegginger for traséalternativ 1 og kostnaden for ødelagt natur må inkluderes

I planinitiativets punkt 6.1.3. om utredningsbehov står det:

«Sweco Norge A/S gjennomførte i 2021 en naturmangfoldskartlegging av traséalternativa 1, i forbindelse med tidligere byggesøknad. Traséalternativet vurderes dermed som tilstrekkelig undersøkt».

Det er veldig bra at de supplerende kartleggingene utført av Naturvernforbundet er lagt til Swecos kartlegging fra 2021, og tatt med i oppdatert planinitiativ. Det er gjennomført ytterligere kartlegginger i regi av Naturvernforbundet, og **vi ber om at alle senere registreringer også blir inkludert i naturmangfoldkartleggingen.**

FNF Oslo og Akershus antar at det skal gjennomføres kostnadsberegninger for de to traséalternativene. Å ødelegge natur har også sin kostnad, men den kostnaden er ikke like

enkel å vise fram i kroner og øre. Ofte blir ikke denne kostnaden inkludert i slike beregninger. **Vi ber om at utredningen inkluderer kostnaden av tapt natur.**

Inkludere mer detaljer i kartet over planområdet i reguleringsplanen

Under informasjonsmøtet kom det flere spørsmål angående hvor ulike tiltak skulle plasseres i de alternative traseene. Vi ber om et mer beskrivende kart over de to alternativene der det vises hvor traseen(e) for eksempel vil gå i ubebygde natur og hvor den vil gå langs eksisterende veier.

Alternativ 2 langs fv170 Kompeveien er den beste traseen

Planprosessen skal utrede to alternativer for trasé, der alternativ 1 går sørover fra Heia industriområde og gjennom Vanakleivdalen og alternativ 2 går nordover fra Heia og langs Kompveien, deretter sørøstover til Krogstad industriareal. Store deler av de to traséalternativene er i kommuneplanens arealdel avsatt til landbruks-, natur- og friluftslivsområder.

Hvorfor alternativ må 2 velges

FNF Oslo og Akershus mener traséalternativ 2 må velges fordi:

- Traséalternativ 2 oppfylder kommunens ansvar for å bidra til å oppnå målene i naturavtalen i større grad.
- Store deler av traséalternativ 2 vil følge eksisterende veier. Slik vi ser det vil dette gi et mindre arealinngrep og spare mest naturområder for naturmangfold og friluftsliv.
- Miljødirektoratet har beskrevet et tiltakshierarki for KU for å forebygge skadevirkninger for miljø og samfunn. Sweco skriver i sin rapport: «Å unngå inngrep i den mest urørte traseen gjennom Vanakleivdalen har etter Miljødirektoratets hierarki høyest prioritet.
- Traséalternativ 2 vil plasseres høyere i tiltakshierarkiet, og på den måten være bedre enn traséalternativ 1.

Vi mener derfor at kommunen må velge trasé-alternativ 2 langs fv170 Kompeveien for ny overføringsledning mellom Krogstad og Heia. Dette alternativet vil spare mest natur og gir minst påvirkning for friluftslivet.

Vennlig hilsen

Forum for Natur og Friluftsliv Oslo og Akershus



Maria Rundhaugen Tesaker
Koordinator
FNF Oslo og Akershus